انولگنڪ 4

صرافخاني دلال، نائب دلال توڙي گراهڪن جا حق ۽ جميواريون

جيئن سي بي ۽ اسٽاڪ اڪسچينج پارا پڪ ڪيا ويا آهن

1. گراهڪ (پُنجي) سيڙهائينو‘‘واپار ڪندو ان وڏي ‘‘نائب وڏي ‘‘ قاعدا جيڪي ايڪسچينج ‘‘ بما ۽ ايڪسچينج بورڊ آف انڊيا (سي بي) پاران نرڊارت آهن جيڪي سرڪُلر ‘‘ هوڪا وقت بي وقت ڪڏيا ويندا آهن
2. صرافخاني دلال، نائب دلال توڙي گراهڪ ايڪسچينج جي وڏي، نائب وڏي قاعدي سان پابنڌ رهندا ۽ سي بي جي سرڪولر ’هاڪن هيٺ سرڪولر‘‘ هاڪن جيڪي سي بي جي وڏي ۽ نائب وڏي پاران ڪڏيل آهن ۽ لاڳاپو رڪنڌڙ سرڪاري حاڪمن پاران وقت بي وقت جيڪي لاڳو ٿيندا رهندا آهن.
3. گراهڪ پنهنجي پاڻ بما ۽ ‘‘ ڊرائيويٽو رابطي بابت صرافخاني دلال جي وپار جي سگه سانگي دلجاءِ ڪندو ۽ پنهنجي حمومن جي تعميل ان صرافتخاني داڪل مارفت ڪرائندو ۽ وقت بي وقت گراهڪ ڪنهن به آرڊر جي تعميل ڪرڻ ڪان اڳ واپار سانگي صرافتخاني دلال جي سگه بابت دلجاءِ ڪندو رهندو
4. صرافتخانو دلال، پنهنجي گراهڪ جي ايمانداري ۽ مالي مجبوتي ۽ سيڙائپ سان لاڳاپو رڪنڌڙ سهولتيون جي ڀهاريون سان سانڌيه دلجاءِ ڪندو.
5. صرافتخاني دلال ايڙها ڪدم ڪٽندو جيئن گراهڪ ڪي ڏنڌي ساڳي صرافتخاني دلال جي جميداري ، هديون، سگه سان واقيف ڪندو جنهن منجه صرافتخاني دلال ڪم ڪندو آهي.
6. نائب دلال ، صرافر دلال ڪي گراهڪ(ءَ) جي ڏنڌي ساڳي پوري مدد ۽ سهڪار ڏيندو

گراهڪ چاڻ

7. گراهڪ اهي سمورا وچوڙ رسائيندو جيڪي ڪيس ”خاتو ڪولنڌڙ فارم“ ۾ لازمي تور صرافتخاني دلال ڪي ڏيٽٺا آهن، مددي وچوڙن سان گڏ جيڪي سي بي ۽ ايڪسچينج پاران وقط بي وقط لازمي ڪيا ويندا آهن.
8. گراهڪ خاتو ڪولنڌڙ دستاويز جي لازمي خسوسيتن ڪان پنهنجي پاڻ ڪي واقيف ڪندو . ڪو به گراهڪ پاران قبول ڪيل نيئم ۽ شرتن موجب ڪا به ڏار شرت توڙي دستاويز غير لازمي ٿيندا.
9. گراهڪ پنهنجي پاران ڪا به عرضي جو خاتمو ‘ ڏيوالپٽو جي عرضي يا ڪو معملو جنهن جي واٽ سنڌس مالي حالت ۾ پوي، سوڌو خاتو ڪولڻ مهل ۽ ان بعد چاٽايل وچوڙن ۾ مٽ سٽ جي سورت ۾ صرافتخاني دلال ڪي يڪدم لڪت ۾ چاٽيئندو. گراهڪ پنهنجي مالي حالت بابت وقط بي وقط صرافتخاني دلال ڪي سنڌس مالي حالت بابت حال احوال ڏيندو.
10. صارافتخاني دلال توڙي نائب دلال گراهڪ جا سمورا وچوڙ ڳجها ڪري هٿيڪا ڪندو جيڪي گراهڪ خاتو ڪولڻ وقط ڏنا هئا ۽ اهي وچوڙ ڪنهن به انسان ‘ سنسٿا سان ڪين ورچندو سواءِ ڪنهنقانون ‘‘ قائدي جي ضرورت سبب. جيتوڻيڪ صارافتخاني دلال گراهڪ جا وچوڙ ڪنهن انسان ‘ سنسٿا ورچي ٿو سگهي ،جنهن ۾ گراهڪ جي منظور هجي.

مارجن

11. گراهڪ وقط بي وقط سنڌس ڀاڱي جي وپار سانگي لاڳو ٿيئل شروعاتي مارجن ، ٻنڌيل مارجن، خاص راشي يا ايڙهي ڪار به ايڙهي مارجن پري ڏيندو جيڪا صرافتخاني دلال، ايڪسچينج يا جيڪا سي بي پاران ضروري سمجهي ويندي يا جيڪا سي بي پاران حدايت تور وقت بي وقت ان خسوسي ڀاڱي ۾ گراهڪ پاران وپار ساڱي گهربي جنهن ۾ گراهڪ وپار ڪندو . صرافتخاني دلال ڪي اها نجي ۽ پوري اختياري هوندي ته گراهڪ ڪان ڪا ڌار مارجن اڳاري (جيتوڻيڪ ايڪسينج، سماشوڌن گهر‘ سماشوڌن سنسٿا يا سيبي پاران لازمي نه به هجي) ۽ گراهڪ ان تي پابنڌ هوندو ته هو ايڙهي مارجن نرڌارت وقت ۾ پري ڏيئن لاءِ پابنڌ هوندو.

12. گراهڪ اهو سمجهي ٿو ته سانڌس پاران مارجن جي ادائي ڪنهن به سورت ۾ پوري مارجن جي ادائيگي ناهي . گراهڪ پاران سانڌيه مارجن ڏيڻ جي باوجود، ڏنڌي جي بنري وقت لازمي تور مجبور آ پرڻ لاء (يا وڻڻ جو حڪدار آ) ايڙهي ڪا به راشي جيڪو ڪيس ڻيڪي موجيب ڏيڻٽي '''''' ضرورت پابنڌ آ.

ڏيتي ليتي ۽ نپٽارو

13. گراهڪ صرافتخاني دالال ڪي بيما ''' دراويٽف رابطا لاڳوپو رڪندڙ خريد توڙي وڪري جي موڪل لڪت يا ايڙهي ڪنهن به ريت ڏيندو جنهن تي گراهڪ ۽ صرافتخاني دلال ٺهندا. صرافتخاني دلال ان ڳاله جي پڪ ڪندو ته گراهڪ پاران ڏنڌي ساڳي فرمائش ۽ واپار جي تعميل رڳو گراهڪ ڪي مقرر ڪيل خسوسي گراهڪ ڪوڊ مارفت جي مارفت ئي ڪري.
14. صرافتخاني دلال ، گراهڪ ڪي وپار ' نبري چڪڪر سپردگي' رڪم ادائيگي جي فهرست ۽ ان نسبت ايندڙ وقت بي وقت فيربدل بابت جاڻ ڏيندو ، ۽ اها جميواري گراهڪ تي هوندي ته هو ان ان فهرست ' تريڪن تي مختليف اسٽاڪ ايڪسچينج تي عمل ڪري جتي وپار پيو ڪجي.
15. صرافتخاني دلال ان ڳاله جي پڪ ڪندو ته گراهڪ پارا جما ڪيل پيسا'' بيما هڪ ڌار خاتي ۾ جما ڪرايا وڃن، جيڪو سندس'''' هننجي يا ٻين گراهڪ جي ڪان بلڪل ڌار هجي ۽ ان جو استعمال ڪڏهن به صرافتخاني دلال سندس 'هنن جي يا ٻئي ڪنهن به گراهڪ سانگي نه ڪدو سواء ان سببن جيڪي سي بي جي وڌي، قانون، سرڪولر، ، هوڪو، سجهاءُ ۾ ڏسيل آهن ۽ ' يا ايجسچينج جي قانون، وڌي ، قاعدي، نائب وڌي ، هوڪا ، سرڪولر، ۾ جاڻايل هجن.
16. جتي ايڪسچنج پنهنجي ليڪي وپار ڪي رد ڪندو ،گراهڪ پاران ڪيل وپار سُڌا سڀ وپار پنهنجي پاڻ ئي رد ٿي ويندا، صرافتخاني دلال اهي سڀ رابطا گراهڪن سان رد ڪرڻ جو هڪدار ٿيندو.
17. ڏيتي ليتي جيڪا ايڪسچينج ۾ ٿي هجن تنهن جو دارومدار ان ايڪسچينج جي وڌي، نائب وڌي ، قاعدي تي هوندو جتي اهو وپار ٿيو هجي ۽ ان وپار سانگي سڀن ڌر وپار ساگي ادالت جي اختيار ڪي قبول ڪرٽو پوندو جيئن ايڪسچينج جي نائب وڌيءَ ، قاعدي جاڻايل آهي جتي هي وپار ٿيل آهي جيڪو ايڪسچينج جي وڌي، نائب وڌي ۽ قاعدي ۽ ان هيٺ زاهر ڪيل سرڪولر ''هوڪن تي آهي

دلالي

18. گراهڪ صرافتخاني دلال جي دلالي جو اجرو ۽ ڪاڳرن جي اگهائي ڏيندو جيئن رواج هلندو هجي ۽ جيئن گراهڪ جي خاتي، ڏيتي ليتي ۽ سهيلتيون جي موٽ ۾ لاڳو هجن. صرافتخاني دلال وڌ ۾ وڌ ممڪن دلالي ڪان وڌيڪ ڪين اگهاريندو جيئن ايڪسچين جي لاڳاپو رڪندڙ وڌيءِ نائب وڌي موجب هجي ۽ ''يا سي بي جي وڌي ۽ قاعدي ۾ آهي

دوالو ۽ بند ٿي وڃڻ جي حالت

19. صرافتخاني دلال ڪي ڪو نڪسان نه پُجائيندي (مسئلي ڪي ادالت ۾ پيش ڪرڻ جي حڪ سُڌو) گراهڪ سمجي ٿو ته صرافتخاني دلال، سندس سڀ يا ڪجه وپار ايڪائي مارجن ،يا ٻئي رڪم ، اڳوٽي اوڊر وغيراه نه ملڻ سبب بند'' دوالوپڻ جي حاٿ آٽي ٿو سگهي جيڪر هجي گراهڪ جي اوڊر''' جميواري هيٺ. ڪو به ۽ سڀ سڪسان ۽ مالي ڪرچ جيڪو گراهڪ جي ان بند ٿيڻ ''دوالو ٿي وڃڻ سان ٿيئي ٿو سو گراهڪ ڪي پري ڏيڻٽو پوندو .
20. گراهڪ جي موت يا دوالي ٿي وڃڻ جي حالت ۾ يا سندس' '''هنن جي وڻڻ ۽ اجرو ڏيڻ جي يا نجات يا منتقل ڪرڻ جي اسمرٿ سانگي جيڪا گراهڪ وٽجڻ ۽ وڪرڻ جي فرمائش ڪئي هئي ، صرافتخاني دلال سي ڏيتي ليتي ڪي بند ڪري نڪسان جي گهر جيڪر ٿئي گهراڪ جي ملڪيت تي رڪي ڪري ٿو سگهي. گهراڪ يا سندس ٽافيل يا جاء نشاني، واريث، عطيه دار ڪو به وڌيڪ ملڻ جي حالت ۾ ان جا حقدار ٿيندا. گهراڪ اهو ڌيان رڪي ته وارٿن ڏانهن ڪا به راشي ' بيما جي منتقل ، قصرافتخاني دلال پاران قانوني وارٿن لاء ئي لاڳاپو رڪندي .
21. صرافتخاني دلال گراهڪ پاران جي اجرو ' ڏيئن وڻڻ جي اسمرتٽا ۽ ٻيا وچوڙ لاڳاپو رڪندڙ اسٽاڪ ايڪسچينج جي نظر ۾ آٽندو. جيڪر باقيدار گراهڪ ڪو واپاري گهراڻو ' پائيواري ' گهريلو مالڪٽو يا ٻئي ڪا غير

قدرتي قانوني سنسٿا آهي ته صرافخاني دلال پاران ان سنسٿا جي ڪارپردار، برپا ڪندڙ، پائيوار ، مالڪ بابت جاڻ پڙ لاڳاپو رکندڙ اسٽاڪ ايڪسينج ڏانهن ڏيٺي پوندو

تڪرار نبيرو

22. صرافتخاني دلال گراهڪ کي اسٽاڪ ايڪسچينج ۽ سي بي جي لاڳاپو رکندڙ رابطي جا وچوڙ ڏيندو
23. شيئرن جي غلط پهچ ۽ ان جي نبيري سوڌا گراهڪ کي جيڪا به ڏيتي ليتي ، صرافتخاني دلال پاران ٿي هجي ان نسبت رنج جي نبيري لاءِ دلال سهيوڳ ڏيندو.
24. گراهڪ ۽ صرافتخاني دلال جما رکم ، ڪمائي بابت ڪو به مسئلو روضئو ڪرڻ نسبت ادالت ۾ ايڪسچينج جي وڏي، نائب وڏي ۽ قاعدي موجب ٿيندو جتي ڪروبار هلو هو ۽ جتي وقت بي وتط سرڪولر ، هاڪا پڌرا ڪيا ويا هئا
25. صرافتخاني دلال ان جي پڪ ڪندو ته ڪا به داوو جيڪو ادالت ۾ ويو هجي سندس ۽ گراهڪ جي نسبت تنهن جو جلد نبيرو ٿي سگهي ۽ ان ادالتي فيسلو تي عمل ٿي سگهي.
26. گراهڪ ، صرافتخاني دلال اهو سمجهن ٿا تهجي به حدايتون مسئلو نبرندڙ بائيختيار نمائيندي پاران ضاهر ٿيو هجي اهو گراهڪ ، صرافتخاني دلال تي پابنڌ هوندو ان حڪومتي خط تي دارومدار رکندي جنهن به ان نمائيندي کي معملي جي نبري جي جميواري ڏني وئي آهي

واٽ جو نچوڙ

27. صرافتخاني دلال ۽ گراهڪ جي وچ ۾ واٽ جچوڙ ٿي ويندي جيڪر صرافتخاني دلال پنهنجي ڏوه سان ڪنهن سبب اسٽاڪ ايڪسچينج جو سدسيه نه رهيو، موت، پد جو تياگ، نڪارو وڃڻ يا جيڪر بورڊ پاران سندس سرٽيويڪيٽ رد ڪئي وئي
28. هڪ ٻئي کي مهني جي لکت نوٽس ڏيئن ڪان پوءَ صرافتخاني دلال، نائب دلال يا گراهڪ بنا ڪنهن سبب ڏني پاڻ ۾ پنهنجي واٽ چنڻ ٿا سگهن. جيستائين اهو ممڪن ٿئي تيستائين ڪو به حق، جميواري، شرت جيڪي به ڏيتي ليتي جي نسبت اپري اچن پنهنجي واٽ رد ٿيڻ ڪان اڳ سي هر ڪنهن تي لازمي تور بنڌيل هوندا پلي وارث، ڪم ڪندڙ ، سنڀالندڙ ، قانوني سنڀالندڙ يا اترادڪاري تي ....جيئن بهمسئلو هجي
29. جيڪر نائب دلال جي دوالي ،، موت ٿي وڃي يا سندس بورڊ پاران ريجسٽريشن رد پئي ٿي وڃي يا اسٽاڪ ايڪسچينج پارا سندس سويڪرتي رد پئي ٿي وڃي يا سندس ۽ صرافرخاني دلال جي وچ ۾ ڪرار رد ٿي وڃي يا ٻيو ڪو سبب ٿئي ، گهراهڪ کي ان جو احوال ڏنو ويندو ۽ گراهڪ صرافتخاني دلال جو سڌو گهراهڪ ڪرار ڪيو ويندو ۽ هر اهي شرتيو جيڪي صرافتخاني دلال . نائب دلال ۽ گراهڪ نسبت "حڪ ۽ جميواريون" دستاويز ۾ درج آهن سي لاڳو رهنديون جيستائين نه گراهڪ پنهنجي پاڻ ئي اهو ڪرار هڪ مهيني جي لکت نوٽس ڏئي ڪرار رد ڪري

وڌيڪ حڪ ۽ جميداريون

30. صرافتخاني دلال فيئدي، حق يا بونس ، شيئر بابت گراهڪ لاءِ ان جي پڪ تهفوز ڪندو ته ان ڏيتي ليتي جي سٿبت جيڪي سندس مارفت ٿيو هجن ۽ هو ايڙهو ڪجه به نه ڪندو جنهن سان سندس گراهڪ جي فائدي کي نڪسان پچي، جنهن سان ۽ جنهن لاءِ بما ۾ ليتي ليتي پئي ٿئي.
31. سي بي ۽ جنهن لاڳاپي ايڪسچينج ۾ وپار ٿئي پيو تن پاران نٽر ڪيل نيم، قانون، نائب قانون، حدايتون ، سرڪولر، نوٽس موجب وقط بي وقط گراهڪ ۽ صرافتخاني دلال پرچائي پنهنجا پنهنجا حساب درست ڪندا
32. صرافتخاني دلال پنهنجي انگن هڪ رابطو پرزو جاهر ڪندو جيڪو انسوروپ ۾ هوندو جنهن روپ جنهن ۾ ايڪسچين پاران وقط بي وقط نهت ڪيا ويندا آهن جنهن ۾ فرمائش جا انڪن جا وچوڙ، وپار انڪ، وپار جو وقط، وپار جا اگه، وپار جو انداز، جدا جدا ملڪيتن مان انومان ڪيل مول جا وچوڙ، گهراهڪ جو ڪوڊ، دلالي ، ادائيگي سوڌا وپار ڏيتي ليتي جا وچوڙن جيڪي وقط بي وقط ايڪسچين پارا جاهر ڪيا ويندا آهن. صرافتخاني دلال رابطي جا چٺا راشي سيڙهائڻ وارن کي هڪ ئي ڪامدار ڏنهن تي يا ته رواجي ريت يا نه ته ايلڪٽرانڪ ترڪعي ڊجيٽل سهي جي استمعل ڪري موڪلندو.

33. صرافتخاني دلال ان جو انتجام کندو جيئن گراهڪ جي راشي يا بما جي روانجي هڪ ئي ڪامدار ڏنهن جي اندر ڪندو جيئن لاڳاپي ايڪسچينج ۾ وقط بي وقط هدايتيون ملندون رهنديون آهن جتي اهو وپار ٿيندو رهيو آهي
34. صرافتخاني دلال ٻنهن راشي ۽ بيما پورو خاتي جا وچوڙ سان مختليف گهراڪه موجب ايڙهي وطت توڙي نموني جنهن ريت لاڳاپي ايڪسنجن سلاه ڏيندي آهي جتي اهو وپار پيو ڪجي. ان خاتي جيوجوڙن ۾ اهو به چاٽايو ويندو ته گراهڪ ان چڪيون بابت به جاڻ ڏيندو جيڪي لاڳاپي ايڪچينج پاران وقط بي وقط هدايتون ڏنيو ويندو آهن، جتي اهو وپار ڪجي پيو، ۽ هڪ رسيد صرافت دلال ڪي به ڏني وڃي.
35. صرافتخاني دلال هج روز مارجن جا وچوڙ گراهڪن ڏنهن موڪلندو. ان روز واري مارجن ۾ ٻين صنفن ڪان سواءِ لڳو لڳ جما راشي، لڳو لڳ ڪپايل ، لڳو لڳ حالت (گراهڪ ڪان باڪي ‘‘ جما) ان ڪان سواءِ روڪ، فڪسڊ ڊماسٽ رسيد، بينڪ گيرينٽي ۽ بما جا وجوڙ
36. گهراڪ ان ڳاله جي پڪ ڪندو ته ڪيس قانوني سگه آهي ۽ هن وٽ صرافتخاني دلال جي واٽ رڪڻ سانگي بااختيار آهي ۽ هو ان جميواري ۾ ڪم ڪي ڪري ڏيڪارڻ جي سگه ٿو رکي. اهي سڀ ڪم ان جي پڪ ڪرڻ لاءِ جيئن ڏيتي ليتي لاءِ آتم وشواس هجي جيڪو گهراڪه ......!!!!“..........................

ايڪٽرانڪ رابطي جا چٽا

37. جيڪر گهراهڪ رابطي جا چٽا الڪٽنانڪ ترڪعي سان ٿو پيو هٽ ڪرڻ ڪاهي ته هو صرافتخاني دالال کي صحيح اي ميل ايڊريس ڏيندو. گراهڪ صرافتزاني کي پنهنجي اي ميل ايڊريس مٽجي وڃڻ جي سورت ۾ هٽيڪي خط جرئيعي چاٽائندو. جيڪر گراهڪ انٽرنيٽ واٽج چونديو آهي اي ميل مٽجڻ جو احوال هڪ سوگهي ترڪعي جرئعي ، سُجاٽپ ۽ ڳجهي لفظ مارفت ڪري
38. صرافرخاني دلال ان جي پڪ ڪندو ته سڀ اي سي اين جيڪي اي ميل جرئعي موڪلا وندا سي ڊجيٽل سهي، ڪُٺ ڪري ، بنا ڇيڙ چاڙ جي ۽ آئي تي قانون 2000 جي شرتن تهت موڪلا ويندا. . جيڪر اي سي اين اي ميل ۾ هڪ ايٽچميٽ مارفت موڪلا ويا ته ايٽچ ڪيل فائين ڊجيٽل سهي، ڪُٺ ڪري ۽ بنا ڇيڙ ڇيڙ تڪنيڪ کي اپنائي موڪلي وڃي.
39. گهراهڪ ان ڳاله جو ڌيان رکي ته موٽي آيل اي ميل جي رسيد نه ملڻ جي سورت ۾ رابطي جو چٽي اي مي سافٽوير ۾ پهتل سمجهيو ويندو
40. صرافتخان دلال اي سي اين ۽ اي ميل جي پهچ کي ڪُٺري روپ ۾ ۽ بنا ڇيڙ چاڙ روپ ۾ سوگهو ڪري رکندو جيئن آئي ٽي قانون 2000 جي شرتن ۾ چانايو ويو آهي ۽ جيئن سي بي ‘‘ اسٽاڪ ايڪسچين پاران قانون، نيم، سرڪولر، حداتيون ۾ وقط بي وقط چاٽايو ويندو آهي. پهچ جو ثبوت مطلب لوگ ريپروٽ جيڪي آوجارءِ مان رابطي چٽو موڪلڻ مهل پيدا ٿئي ٿي سا صرافرخاني دلال پاران هڪ خسوسي وقط تائين سي بي ‘‘ اسٽاڪ ايڪسيچن جي شرتن تهت رکي ويندي. اها لاگ ريپورٽ اهي وچوڙ ڏيڪاريندي ته ڪيڙها رابطا چٽا گراهڪ ‘‘ اي ايم تي ڪون پهتا ۽ ڪيڙها موٽي آيا. صرافتخاني دلال هر ممڪن ڪدم ڪٽندو ته ماٽي آيل اي ميل جي رسيد ڪيس هر وقط ملي سي بي ‘‘ اسٽاڪ ايڪچين جي قانون تهت هڪخاص مهدود وقط ۾ اندر ملي
41. صرافتخاني دلال انهن کي رواجي ريت رابطي چٽا موڪلندو رهندو جن رابطا چٽا ايلڪٽرانڪ جرئيعي ڪون ٿا گرائين چاهن. جيڪر اي سي اسين گراهڪ ڏانهن ڪين پهتا يا رد ٿيا (اي ميل موٽي آئي) گراهڪ جي اي ميل آئي ڊي مان ته صرافتخاني دلال سي بي ‘‘ اسٽاڪ ايڪسچينج جي نيئم تهت هڪ خاص وقط جي اندر هٽيڪا رابطا چٽا موڪلندو ۽ ان جي پهچ هٽيڪي ڪري رکندو
42. گراهڪ کي اي سي اين بابت اي ميل وهي واٽ ڪان سواءِ، يرافتخاني دلال ساڻ ساڻ اي سي اين مقرر ڪيل ويب سائيٽ ۾ به شايع ڪندو جيڪر ڪا هجي جنهن ۾ گراهڪ کي لاڳاپو پرويش ڏي ۽ ان لاءِ استمعل ڪندڙ جو نالو ۽ ڪُٺ لفظ گهراهڪ کي ڏي ان ۾ هڪ اختيار اهو به هجي ته گهراهڪ رابطو ڪٿو سگهو ڪري سگهي يا پرنٽ ڪڍي سگهي

قانون ۽ اختيار

43. هن دستاويز ۾ ڏنل خسوسي حقن کان سواء، صرافتخاني دلال، نائب دلال، گهراهڪ کن حقن کي کي استمعال ڪرڻ جي حقدار هوندا جيڪي ايڪسچينج جي نيم، قانون، حدايتون ۾ صرافرخاني دلال ۽ هراهڪ نسبت موجود ِآهن جنهن ۾ گراهڪ وپار ٿو ڪري ۽ جيڪي ااي بي جي سرڪولر`` هاڪن جرئعي شايع ڪيا ويا آهن
44. هڪ دستاويز ۾ شرتيون سرڪاري هاڪن، نيم، قانون سُجهاءُ ، ۽ سيبي پاران سرڪولن`` ڪاها ۽ اسٽاڪ ايڪسچينج پارا سرڪولر .....تي داروادار ٿا رکن جٽي وپار ڪجي پيو جيڪي وقط بي وقط لاڳو ڪيا ويندا آهن
45. صرافتخاني دلال ۽ گراهڪ ان هر فيسلي کي ڪبول ڪندو جيڪي ادالت ۽ سنٽسٽي قانون 1996 جي تهت نبريندڙ پڙرو ڪندو. بهرآل ان ۾ هڪ ويوسٽا آهي ته ان جي وروچ اسٽاڪ ايڪسچينج ۾ان جي ورود اپيل ڪري ٿي سگهجي
46. لفظ ۽ اشارا جيڪي هن دستاويز ۾ چاٽيا ويا آهن ، جنهن جو هڪ بيان ڪين ڪيو ويو آهي ، جيڪر ڪا حالت ڏار مطلب ڏانهن اشارو ڪري ٿي، نهميشاه ئي قانون، نائب قانون ، حدايتون ، سرڪولر، هاڪا سان ڳنڍيل رهنديون جيڪي ايڪسچينج `` سيبي هيٺ پڙرا ڪيا ويندا رهيا آهن
47. هو به ڏار ماٹمُرادو شرتيون `` دستاويز جيڪي صرافتخاني دلال پارا ڳنديا ويا هجن سي سيني `` اسٽاڪ ايڪسچينج جي قانون. نائب قانون، هاڪا ، نوٽيفيڪيشن جي اپرر نه ٿيندا ڪو به ڏار ماٹمُرادو شرتيون 15 ڏنهن جي هاڪي سان آٽيو ويندو. حق ۽ جميواريون ۾ ڪو به بدلاءُ جيڪي ڪي سيبي `` استاڪ ايڪسچينج پاران چٽا ڪيا ويو آهن سي گراهڪن جي ڏيان ۾ آنڻ لازمي ٿيندو
48. جيڪر ڪنهن به ڏر جا حق ۽ جميواريون سيبي جي قانون ، هدايتون يا قانون ، نيم ..... ۾ فير فار ٿيئ ايسچينج ۾ وپار

سرافتخاني دلال پارا گراهڪ کي ڏنل انٽرنيٽ ۽ بناتار ٽيڪنلاجي تي دارومدار رڪنڊڙ واپار جي سهوليت

(جيڪي به شرتيون ”حق ۽ جميواريون “ ۾ ذڪر ڪيل آهن سي لاڳو رهنديون. ان ڪان سواءِ هيٺ ڄاڻايل شرتيون پڻ لاڳو ٿينديون)

1. صرافتخاني دلال انٽرنيٽ تي دارمدار رڪندڙ وپار (آئي بي ٽي) ۽ بما وپار ساڳي وپار جي مولڪ لاءِ هڪدار هوندو جيڪي موبائيفون. ليپٽاپ ڊيٽا ڪرڊ سان وعيراه جيڪي انٽرنيٽ پروٽوڪال (آئي پي) جو استمعال ڪن ٿا. صرافتخان دلال هر ان ضرورتن جي تامعل ڪندو جنهن جو لاڳوپو انٽرنيٽ مارفت واٽج‘‘ بما وپار بنا تار ٽيڪنلاجي جي ضريئي ٿيندا جيڪي سي بي ۽ استاق ايڪسچينج پاران وقط بي وقط ڇٽا ڪيا ويندا رهيا آهن
2. بيما ۾ نِويش‘ وپار لاءِ گراهڪ خواهشمند آهي ، ۽ ان سببن گراهڪ خواهشمن آهي يا ته انٽرنيٽ ضريئي واٽج سهولتيون لاءِ يا بنا تار ٽيڪنالوجي ر مارفت بيما جي وپار سانگي. صرافتخانو دلال گراهڪ ئي آئي بي ٽي سهوليت ڏيندو ۽ گراهڪ صرافتخاني دلال جي پاران ڏنل آئي بي ٽي سهوليت ايڪسچينج‘ سيبي جي شرتن تهت   قبول ڪندو ۽ ان نيم ۽ شرتن تي جيڪي صرافتخاني دلال جي ويب سائيٽ ۾ ڄاڻايل آهن ان ڳاله تي ته اهي سي بي ‘ ايڪسچين جي تريڪن جي تهت آهن.
3. صرافتخاني دلال گراهڪ جي نظر ۾ سهولتيتيون، جوڪا، جميواريون ، شرتيون ، جوابداريون جيڪي بناتار ٽيڪنالوجي ‘‘‘ انٽرنيٽ‘‘‘تڪڙ فرمائيش رائوٽنگ جي مارفت بمي واپار سان ڳنڍيل آهن يا ٻي ڪا ٽڪنالوجي صرافتخاني دلال پارا گراهڪ جي ڌيان ۾ آڻي وجي.
4. صرافتخانو دلال، گراهڪ کي سُڇيت ڪندو ته صرافتخاني دلال جو آئي تي بي سيسٽم پنهنجي پاڻ ئي ڪُٽ لفظ پيدا ڪندو آهي جڪو جي ايڪسچين‘‘‘ سيبي جي ڪُٽ لفظ نيتي جي تهت ئي آهي.
5. اها گراهڪ جي جميداري هوندي ته استمعال ڪندڙ لفظ ۽ ڪُٽ لفظ کي ڳجهو ۽ سوگهو رکي ۽ گراهڪ استمعل ڪندڙ لفظ ۽ ڪنهن به شخص پاران استمعال ڪندڙ لفظ ۽ ڪُٽ لفظ مارفت ڪيل فرمائشن توڙي ڏيتي ليتي لاءِ هو ئي پاڻ جميوار رهندو ڀالي اهو خاض ان پائيختيار هجي يا نه .ٻيو ته گراهڪ ان ڳاله سان پوري ريت باخبر آهي ته بناتار ٽيڪناٽيڪنلاجي ۽ آربٽ رائوٽيڊ سسٽم جي مارفت بيما واٽج لاءِ   ۽ پُڪتا تهفوظ ڪدمن جي ضرورت آهي ۽ هو ان جي پڪ ڪندو سندس ۽ ‘‘‘ يا سندس اڏيڪرت ايجيٽ جو ايتمعال ڪندڙ لفظ ۽ ڪُٽ لفظ سندس ملازم توڙي پوارين سوڏو ڪنهن به ٽي ماڻهو سان نه ورڇجي.
6. گراهڪ لڪت ۾ صرافتفتخاني دلال کي لڪت ۾ ڄانائيندو جيڪر ڪائينس ڪُٽ لفظ وسري ٿو وجي، صرافتخاني جي آئي بي تي سسٽم ۾ تهفوظ ۾ ڪا ڪوٽ نظر اچي، ايجاد‘‘پيد جو شڪ ڪري، سندس استمعال ڪندڙ نالي‘‘ڪُٽ لفظ‘‘خاتي سان بنا اختياري گهري پوري وچوڙن سان مٿنل تاريز، تريعڪو ۽ بي اختياري گهرڻ سبب جيڪي ڏيتي ليتي پرپاوت ٿيا هجن.
7. گراهڪ پوري ريت باخبر آهي ۽ ڪيس ان سهوليت جي نسبت پوري ريت جوڪي بابت ڄاڻ آني جيڪا انٽرنيٽ جرئي واپار ساڳي بناتار ٽيلنلاجي سان ڳنڍيل آهن ۽ گراهڪ پوري ريت جميوار رهندو ڪنهن به ۽ هر ان ڪارتوت لاءِ جميدار رهندو جيڪا گراهڪ جي استمعال ڪندڙ لفظ توڙي ڪُٽ لفظ جي مارفت ٿيندي
8. صرافتخاني دلال لازمي تور گراهڪ کي خوائيش‘‘واٽج جي پهچ اي ميل جي جرعي ڏيندو.گراهڪ ان سا واقيف آهي ته کي خوائيش‘‘واٽج جي پهچ ويب پورٽل ۾ به موجود آهي. جيڪر گراهڪ بنا تار ٽيڪناجي سان واٽج ٿو ڪري ته صرافتخاني دلال ڪيس خوائيش‘‘واٽج جي پهچ سندس بنا تار اوجر ۾ موڪندو
9. گراهڪ ان سان واڪيف آهي ته انٽرنيٽ جرئي واٽج سان کي اٽڄاٽل مسئلا ڳنڍيل آهن   مٿنل پيچداه هاردوير، سافٽفيئر، سسٽم، سنچار لائينيو، اوجار جيڪي روڪ، اڪرڻ سان پرپاوت ٿي ٿا سگهن. صرافتخاني دلال ۽ استاڪ ايڪسچينج ان سنبت ڪو به بيان يا وچن نه ڏيندو جي صرافتخاني دلال جي آئي بي ٽي سهوليت بنا روڪ کي ان حالتن ۾ هلندي.
10. گراهڪ جو ايڪسچينج يا صرافتخاني دلال تي ڪو به داوو نه رهندو جيڪر لينڪ ‘‘ سسٽم جي خرابي سبب صرافتخاني دلال جو آئي بي ٽي سسٽم ۾ ڪو وگن گهٽي، ڪم نه ڪندو هجي يا نه اپلبڌ هجي يا وري يا ايڪسچينج مان سهولتيون ، سسٽم يا خواشيون جي تعميل نه ٿئي جنهن جو نبيرو گراهڪ’’ صرافتخاني دلال ‘‘ ايڪسچين جي سگه ڪان ٻاهر هجي.

انوڇيد 5
رقم بزار ۾ انجات ڪڍ لاءِ جوکو پڌرائي دستاويز

هن دستاويز ۾ اسٽاڪ اڪسچينج جي شيئر/ سنجات ڪڍ جي نسبت ڇاڻ ڏنل آهي. اميد ته هڪ گهڻڪ ايڪسچينجن جي شيئر/ سنجات ڪڍ ۾ وپار ڪرڻ کان اڳ واٽ هي دستاويز ڌيان سان پڙهن.
اسٽاڪ اڪسچينج/ SEBI نه ته هلڪي يا گهڻجي ۾ ڇٽي ريت يا ڪنهن شرط تي پڪ ڪندي آهي نه ئي ان دستاويز جي پورائپ، پُٽپرائي ۾ درستي ڪندي آهي ان پڌرائي دستاويز جو اسٽاڪ اڪسچينج/ SEBI تصديق يا ڪنهن به ريت سندس خوبي زاهر ڪندي آهي ان وپار ۾ حصو وٺڻ جي نسبت. هر مختصر بيان ان وپار جو سمورن جوکن ۾ اهم روپ ۾ بيان نٿو ڪري.

ان جوکي جي هيٺ، اوهان ان ڏيتي ليتي ۾ تڏهن حصو وٺو جڏهن اوهان کي ان تاني جي پوري سمجھ هجي جنهن ساڻ اوهان سنگ پيا گنڍو. ۾ جنهن هد تائين اوهان ان جوکي کي منهن ٿا ڏيئڻ چاهيو.
اوهان کي خبر ۾ سار هوندي ته رواجي شيئر، سنجات رابطي ۾ وپار ٿيندڙ ڀيون شيون جنهن۾ هڪ هد تائين جوکو رهندو آهي اها ڪا صحيح واٽ ناهي جن وٽ مهدود وسيلو/ مهدود پونجي ۾/ وپار جو آجمودو ۾ گهٽ جوکي جي سگهه آهي. اوها ان لاءِ تمام ڌيان سان اهو پرکيو ته اوها ن جي مالي حالت جي نظر ۾ ڇا اهو وپار اوهان لاءِ واجب آهي. جيڪر اوهان اسٽاڪ اڪسچينج ۾ وپار ڪيو ۾ بدتر حالتون ۾ نڪصان سهو، اهوان ان جا جميوار ٿيندا ۾ اسٽاڪ اڪسچينج/ سندن ڀئي باڪي سنسٿائون ۾/ يا SEBI ان جا جميوار ناهي ٿيندا، ڪنهن به نموني ۾ ان نتيجي لاءَ ۾ جيڪر اهو اوهان سان نه ٿيو ته اهو به ٺبڪ وٺو ته جوکن بابت اوهان کي پڌري ڇاڻ ڪين ڏني وئي هئي يا اوهاان کي مختليف صرفتخانن دلال پاران جوکن بابت ڇاڻ ڪين ڏني وئي هئي. اوهان اهو باسيو ۾ قبولو ته ان جي ڪا به پڪ ناهي نفو ٿيندو يا ڪنهن به نڪسان مان نجات ملندي جڏهن اوهان کريداري ڪيو ۾/ وڪڻو ڊرائيويٽو رابطا اسٽاڪ اڪسچينج جي ضريع.

اهو ڇٽي ريت سمجهي وجڻ گهرجي ته اسٽاڪ اڪسچينج ۾ صرافتخاني دلال جي مارفت اوهان جي وپار جو دارومدار اوهان پاران ڪجه

اوپچاريڪتا صرافتخاني دلال ڏانهن پوريون ڪرڻ تي آهن، جيڪو ٻين صنفن کان سواءِ ان جو گهراڪ سڃاڻپ فارم جو ڀرڻ، حق ۽ جميواريون، ڇا ڪيو ۽ ڇا نه ڪيو پڙهڻ وغيراه ۽ ان جي دارومدار وڏي ۽ قاعدا ان جي لاڳاپو رڪندڙ اسٽاڪ اڪسچينج، سماسوڏن ڪمپني، دشانرديش جيڪي SEBI پاران وقت بي وقت لاڳو ڪيا ويندا آهن ۽ سرڪولر جيڪي اسٽاڪ اڪسچينج ۽ سماسوڏن ڪمپني ۽ جيڪي وقت بي وقت لاڳو ڪيا ويندا آهن.

اسٽاڪ اڪسچينج نه ته ڪڏهن ڪا سلاه ڏيندي آهي ۽ نه ئي ڪڏهن چاه رکندي آهي ۽ اها ان جي نه ٿيندي جيڪر ڪو انسان ڪنهن اسٽاڪ اڪسچينج جي صرافتخاني دلال وپار جي واٽ رکي ۽/ يا ان جي نسبت ڪنهن ٿهي سان له وچوڙ ۾ اچي ان جي ان دستاويز ۾ ڏنل ڄاڻ موجب ڪا به ڄاڻ جيڪا جيڪا هن دستاويز ۾ ڏنل آهي ان کي وپاري سلاه ڪري نه سمجهي. ڏنڏي سانگهي جو به وچار نه ڪجي جيستائين ته جوکن جي پوري ڄاڻ پوي. جيڪر توهان کي ان ۾ ڪو شڪ هجي ته پيشيور سلاه وٺي ٿا سگهو.

ان وچار کان ڪي اوهان پاڻ ۽ ڪنهن کي منظوري ڏئي وپار پئي ڪرڻ چاهيو اوهان کي هيٺيون ڄاڻايل ڳاليون بابت ڄاڻ هجڻي کپي يا پاڻ کي واقيف ڪرڻو کپي.

1 عام جوکا
1.1 وڏي اسٿريتا جو جوکو

اسٽرتا قيمت جي ان تڪڙي بدلاءُ کي چوندا آهن جنه ن جي هيٺئون تهفوظ/ سمجات رابطي کي هلڻو پوندو آهي اسٽاڪ اڪسچينج ۾ ڏنڏي ڪرڻ سانگي. عام طور سان جيتري تهفوظ/ سنجات رابطي ۾ اوتري تڪڙي اسٽرتا. عام طور سان گهٽ وپار ڪيل تهفوظ/ سنجات رابطي ۾ چالو ڪيل تهفوظ/ سنجات رابطي کان وڏيڪ بدلاءُ پئي نظر ايندو آهي ان اسٽرتا سبب اوها جو آرڊر اڏڪو قبول ٿو ٿي سگهي. يا نه به ٿو قبول ٿي سگهي يا ڪنهن قيمت تي اوهاجو جو آرڊر قبول ٿيو سو پچاڙي جي اگهن کان جام وڏيڪ ٿو ٿي سگهي جنهن سبب بي هسابي يا سچ پچ جو نڪسان ٿي سگهي.

1.2 گهٽ جوک جو جوکو

روڪن جو مطلب بازار ۾ حصو ونڻ جي سگهه سان آهي جنهن جي مارفت تهفوظ/ سنجات رابطي تمام گهٽ اگهن جي فرڪ ۾ وڪيا ۽/ يا وڻجيا ويندا آهن. عام طور سان اهو سمجهسو ويندو آهي ته جيترا گهڻا آرڊر بازار ۾ ايندا اورتا وڏيڪ روڪ . روڪ وڏيڪ اهميت رکندا آهن چا ڪاڻ ته اهو سهلو ٿي پوندو آهي نويشڪ پاران ته اهو تڪڙو کريد ۽/ يا وڪرڻ تهفوظ/ سنجات رابطي ڪرڻ تمام گهٽ اگهن جي فرڪن سان ۽ ان سان نويش ڪندڙ تمام گهني سهلائيءَ سان مقابلي واري اگهن ۾ تهفوظ..سنجات رابطي کريد ڪري ۽/ يا کريد ٿا ڪري سگهن. گهٽ روڪ وارن ۾ ان جو جوکو ٿئي ٿو سگهي ڪجه تهفوظ/ سنجات رابطي ۾ چالو تهفوظ/ سنجات رابطن جي ڀيٽ ۾. ان جو مطلب اهو ٿئي ٿو ته اوهان جو آرڊر هنن ۾ قبول ٿي ٿو سگهي يا گهٽ انڪن جي فرڪ ۾ قامياب ٿي ٿو سگهي يا بلڪل به نه ٿو ٿي سگهي.

1.2.1 تهفوظ/ سنجات رابطن جو وڪامجڻ ۽/ يا وڪجڻ ڪنهن هڪ ڏنهن ۾ نڪسان به نٿو ٿي سگهي چاڪاڻ ته ان هالت ۾ تهفوظ/ سنجات رابطا اميد ڪيل کان گهٽ يا وڏيڪ ۾ وڪامبا ۽/ يا وڪڻجي ٿا سگهن ڪا به واندي حالت ۾ ڪميواري نه هجي تهفوظ/ سنجات رابطا هٿ ڪرڻ يا ڏيئڻ سبب.

1.3 وڏيڪ فهلاءُ جو جوکو

فهلاءُ جو سنڪيت سٺي وڻجڻ جي اگهه ۽ سٺي وڪري ڪجڻ جي

اگهہ جي فرڪ سان آهي. اهو يڪدم تهفوظ/ سنجات رابطي جي ڪريڊٹ ۽ وڪرڻ جي فرڪن ڪي درشائيندو آهي ۽ ان جي اپتر ٺيندڙ گهٽ روڪ وڏيڪ اسٺيرتا سان رواجي فهلاءُ ڪان وڏيڪ، گهٽ اسٿرتا يا اسٺير تهفوظ/ سنجات رابطي ان سان سٺي انڪن ۾ نڪسان رسندو آهي.

1.4 جوکو ٺيندڙ آربر

آربرف جو اڳتي وڏڻ (مثلن ”ٺند نڪسان“ آربر يا ”گهٺيل“ آربر) جنهن جو مقصد نڪسان ڪي گهٺائڻ لاءِ آهي اهو ڪم نه به ٿا ڪري سگهن ڇا ڪاڻ ته بازار ۾ تڪڙيون حالتيون ان آربر ڪي ڪم ڪرائڻ لاءِ ناممڪن ڪندو آهي.

1.4.1 هڪ ”بازار“ جو آربر تڪڙو ڪارواهت ٿو ٿي سگهي جيڪر ٻئي پاسي آربر موجود هجن، ڪنه ن به اگهہ ڪان واٺ به رکندي ۽ جيتونيڪ گراهڪ ڪي بازاري آربر ڪي تڪڙو ڪارواهت ڪري ٿو سگهي،اها ڪارواهت اڳين آربر جي ڳڻپ، وقت سان پوري ڪندي. اهو به سمجهيو وڃي ٿو ته اگهہ جي پچاڙي ۾ وپار ٺيل اگهن ڪان فريل ٺي ٺا سگهن يا ان تهفوظ/ سنجات رابطا جي سٺي ۾ سٺي اگهن تي.

1.4.2 هڪ ”هد“ آربر ڪارواهت ”هد“ اگهن تي ٺيندو ۽ سٺي اگهن تي. جيتوڻيڪ گراهڪ ڪي اگهن جو تهفوظ ملندو اها اميد ڪجي ٿي ته آربر ڪارواهت نه به ٿو ٺي سگهي.

1.4.3 هڪ بند نڪسان آرڊر عام طور سان جما/ سنجات رابطي تازي اگهن کان ”پري“ رکيو ويندو آهي ۽ اهو آرڊر ڪارواهت ٿيندا آهن جڏهن تهفوظ / سنجات رابطي پڇندا آهن يا بند اگهن م وپان ٿيندو آهي . ورڻو بند آرڊر تازي آگهن کان گهٽ ئي ڪارواهت ڪبو آهي ۽ وڻجڻ بند آرڊر تازي اگهن کان مٿي ڪارواهت ٿيندوآهي.جڏهن تهفوظ / سنجات رابطي ان اگهن تي ڪيل اگهن تي پڇندا آهن يا ان اگهن تي وپار ڪندا آهن ته بند نڪسان آرڊر بزار/ هد آرڊر ۾ مٿجي هد يا بهتر ۾ ڪارواهت ٿيندو آهي . سو ان جو ڪو به آسرو ناهي ته هد آرڊر ڪارواهرت ٿيندو ڇو ته تهفوظ / سنجات رابطي اڳواٽ پڪ ڪيل اگهن کي اڳتي وڌائيندو، جنهن حالت ۾ ان آرڊر کي اڳتي وڌندي، جن ه ن حالت ۾ اردر جو نه ڪارواهت ٿئيڻ جو جوکو اپري ٿو هڪ عام آرڊر واگر.

1.5 نئين خوشنا جو جوکو

نئين گهوشڻا جنهن جو اسر وپار جي وکت استاڪ/ سنجات ترابطي تي ٿئي ٿو سگهي ۽ جڏهن اهو گهٽ روڪ ۽ وڌيڪ اسٿرتا سان گڏبو آهي ته امالڪ اڻ اميد ڪيل صحيح يا غلط جهوڪاءُ تهفوظ/رابطي تي ڪري ٿو سگهي.

1.6 افواهن جو جوکو

ڪڏهن ڪڏهن ڪمپني/ مودارا بابت افواه وپار جي وقت منهن جباڻي ، اخبار، ويبسائيت يا سماچار ايجينسيون وغيراه جي مارفت اچي ٿا سگهن . نواشڪن کان خبردار ۽ ان تي ڪا به هلچل ڪرڻ کان روڪڻ کپي.

1.7 سسٽم جو جوکو

گهڻي ماترا ۾ وپاار بازار ۾ عام طور سان ٿيندو آهي ، بازار هليندي ۽ بازار بند ٿيئڻ کان اڳ. ايڙهن گهڻن ماترا ۾ وپار ڪنهن به وقت ٿي ٿو سگهي. ان سان آرڊر جي ڪارواهت ٿئيڻ ۽ پڪ ٿيئڻ تي اصر ٿو پوُجي سگهجي.

1.7.1 اسٿرتا جي ماهول ۾ بازار جي ميمبرن پاران لڳاتار پنهنجي اگه،

ڳڻپ، يا تازا آرڊر پيش ڪرڻ سبب آرڊر جي ڪارواهت يا پڪ ٿيئڻ ۾ دير تي ٿي سگهي.

1.7.2 ڪنهن حالتن جي هيٺ اهو مشڪل ۽ ناممڪن ٿي پوندو آهي ته ڪرج چڪليو وڃي هڪ عام اگهه تي بلڪل ئي نه جڏهن ڪو به باڪي آرڊر نه رهندو آهي وڪري يا وڻجڻ لاءِ يا جڏهن واپار رڪجي ويندو آهي تهفوظ/ سنجات رابطي ۾ امالڪ اپو تپورو وپاري هڪچل يا تهفوظ/ سنجات رابطي ررڪيٽ فلٽر تي هلن سبب ۽ ٻئي ڪنهن سبب

1.8 سسٽ/ نيٽورڪ منجهارو

اليڪٽرانڪ تريڪعي جي وپار ۾ سيٽلائيٽ / ليز لائين تي دارومدار رکندو آهي ۽ ان سان ڪمپيوٽر سسٽم ۽ تيڪنالوجي جي ڳٽجوڙسان آرڊر ڏيبا يا اگهتي وڏيا ويندا آهن. ان لاءِ هڪ سنچار ويوسٿا جي نه ڪم ڪرڻ يا سسٽم هوريان هلڻ يا دير سان جواب ملڻ يا سسٽم بند ٿيئڻ يا ايڙهي نموني جي مشڪل جنهن سبب وپار ڪريندڙ سسٽم ۾ گهري نٿي سگهه، جيڪي وس کان ٻاهر هجي ۽ ان سبب وپار ۾ ڪريد فروت پوري ريت ۽ اڏڪي ريت يا بلڪل ئي نه تي ٿي سگهي.
اوهان کي ساوڌار ٿو پيو ڪجي ته جيتوڻيڪ هي مسئلا ٿوڙي دير لاءِ ٿيندا آهن پر اوهان وٽ باڪي لکيک آرڊر هجي يا نااميد آرڊر، اها اوهان لاءِ جوکي رکندڙ آهن ته اوهان پنهنجي جوابداري نه به ٿا نڀائي سگهو.

2 جيستائين سنجات وپاڳ جي ڳاله آهي، ته ڏيان ڏيو ماڻ کي ان ڏار واشتائون سان واڪيف ڪيو:

2.1 ”لاپ“ يا ”گيئر نگ“ جو اصر

سنجات بزار ۾ مارجن جي ماترا سنجات رابطي جي پيٿ ۾ گهٽ ٿيندي آهي. سو ڏيتي ليتي ”لاپ“ ۽ ”ساج“ هوندا آهن. سنجات وپار، جيڪو تمام ٿوڙي راشي جي مارجن ۾ ٿيندو آهي، هڪ موڪو ڏنهن آهي ته مارجن جي پيٿ ۾ وڏو فائدو يا نڪسان ٿيئڻ جو. پر ان سنجات جي ڏيتي ليتي ۾ وڏو جوکو ٿيندو آهي.
ان ڪري اوهان هيٺ ڄانايل بيانن کي سمجي سنجات ۾ وپار ڪيو ۽ ساوڌاني سان وپار ڪيو جڏهن اوهان جي وپار ڪرڻ جي حالت ۽ مالي ٿورت بابت خبت هجي. جيڪر اگهه اوهانجي وروڌ ٿين ته اوهان پوري يا اڌڪي مارجن تمام ٿوڙي وقت ۾ وڃائي ويهندا. ان ڪري ان جو نڪسان اڳوڻي مارجن کان به وڏيڪ ٿو ٿي سگهي.

ڪ) مسطقبل موڌو وپار ۾ روز نپٽارو ڪرڻو پوندو آهي. هر ڏنهن ڪليل جايون کي بازار موجب بند ٿيل وشيه سووچي / سنجات رابطي جي گڏ تائين ڪرڻو پوندو آهن. جيڪر اهو رابطو اوهان جي وروڌ هجي ته نڪسان جي ڀرپاءُ لاءِ اوهان جي ان جو پڳتان ڪرڻو پوندو . اها رقم اوهان جي پڪ ڪيل وقت جي اندڙ ڀرڻو آهي ۽ عام طور سان ٻئي ڏنهن جي وپار جي شروع ٿيئڻ کان اڳ.

ک) جيڪر ان وقت جي هد جي اندر اوهان ساشي ڪين جما ڪرائي سگهيا يا اوڌر جي راشي اوهانجي خاتي م رهجي وئي ته صرافتخاني دلال کيچي سگهندو يا پوري ۽ اڌ يا ان جي بدلي ۾ بما ڏيندو. ان حالت ۾ اوهان کي بند ٿيڻ جي حالت ۾ ڀرپائي ڪرڻي پوندي.

گ) باخار جي ڪن حالتن هيٺ، نويشڪ کي مشڪل يا نامڪن لڳندو ڏيتي ليتي کي ڪارواهت ڪرڻ ۾. مثلن اها حالت تڏهن پيدا ٿيندي آهي جيئن اڻ ولرڻ مثلن جڏهن قرورت داوا يا پيشڪش يا واپار ۾ ولمنبن ، اگهه جي هد تائين يا شرڪريٿ بريڪن سبب

گ) بازار جي سنسٿائون کي بڻائي رکڻ لاءِ قدم کرڻا پوندا آهن. مارجن جي اگهه ۾ فيبدل، روڪ مارجن جا اگهه وڌائڻ ۽ بنا هي قدم ڪليل چاه تي لاڳو ڪيا. ان حالت ۾ اوهان کي ڌار مارجن ڏيڻي پوندي يا پنهنجي جاءِ گهٽائڻي پوندي.

گهه) اوها پنهنجي صرافتخاني دلال کان سنجات رابطي جي سمورا وچوڙ گهري ٺا سگهو. مثنل رابطي جو خسوستيون ۽ ان سان لاڳاپو ٿيندڙ جوابداريون .

2.2 مودرا خسوسي جوکا

1 نفو ۽ فائدو پرڏهي مدرا نالي رکيل ڏيتي ليتي ۾، جيڪر هو پاڻ وپارپيو ڪجي بئي اختيار ۾ سي مدرا بازار جي ٻما ٻول تي داورومدار رکنديون ، جڏهن اهو ضرورت هجي ته هڪ مدرا کي ٻئي ۾ ٿجڻ جي ضرورت پوي.

2 ڪن حالتن هيٺ اوهان کي مشڪل ٿيندي نامڪن ٿيندو هڪ جاءِ کي وڪرڻ اهو تڏهن ٿي ٿو سگهي مثنل جڏهن مدرا نرست ڪئي وڃي يا سمورص وپاري بند وڌايا وڃن

3 مدرا جا اگهه اسٿر ٿيندا آهن مدرا جي اگهن ۾ فير فار تي اصر بين شيون کان سواءِ آپورتي گهرجي وچ ۾ واٽ، پوار، کجاچي ، مالي ، ادلابدلي تي ڪابو ڪندڙ پروگرام ۽ سنڪار جون نيتيون، پرڏيه جي سياست ۽ آرٿڪ واڪعا ۽ نيتي راشٽيه ۽ انترا راشٽريه وياج جا اگهه ۽ مهنگائي

مهنگائي. مدرا جو اومولين ۾ بازار جو منوپاو. اهي مسئلا ڪنهن به هڪ صخصي سلاهڪار جي وس کان ٻاهر آهن ، ڪو به ڀروسي نٿو ڏئي سگهندو ته سلاه ڏيندڙ موجب وپار جو فائدو ٿيندو حصو وٺندڙ گراهڪ يا ڪ گراهڪ کي ڪو به نڪسان ڪون پچندو ان حالت ۾.
2.3 وڪلپ هٿ ڪرڻ لاءِ وڪلپ.

1 وڪلپ هٿ ڪرڻ وارن لاِ اهو جوکو رهندو آهي ته سندس پوري راشي هٿ مان نڪري ٿي سگهي ٿوڙي ئي وقت ۾ جوکو اه جي وڪلپ جي نموني تي آهي ناس ٿيئل شءِ نبري وچڻ کان پوءِ ختم تي ويندي آهي.
وڪلپ هٿ ڪندڙ جيڪر نه ته وڪلپ نائب بزار ۾ نٿو وڪڻي يا نبري وچڻ کان ان کي ڪم نٿو آڻي سو پنهنجومپوري نويش وجائي ويندو.
وڪلپ کتم ٿيئن کان اڳ جيڪر اگهه ڪين فريا جيئن انومان ڪيو پيو وڃي ان هد تائين ان وڪلپ جي قيمت چڪائي سگهي، نواش ڪندڙ پنهنجي پوري نه ته پنهنجي نويش جو وڏو ڀاڱو وڃائي ويهندو.

2 ايڪسچينج ڪجه روڪ لاڳو ڪري ٿو سگهي ۽ سندس پوري اختيار ۾ آهي ته هو وڪلپ تي روڪ لڳائي ڪنهن وقت زسوسي حالت هيٺ.

2.4 جوکو وڪلپ کلندڙ لاءِ

1 جيڪر قرمت جي دشا ايئن ناهي جيئن اميد ڪئي وئي هئي ومي جي ليڪڪ پاران وڏي راشي وڃائڻ جو جوکو آهي.

2 وڪلپ ليڪڪ ٿيئڻ جو جوکو گهٽائي سگهجي ٿو ٻئين وڪلپن کي وڻجي ساڳي ورياج ۾ جنهن ثورت ۾ فليل جاءِ جو انومان ڪندي يا ٻين بچاءُ ووسٿا هٿ ڪري وڪلپ بزار ۾ يا ٻين بزار. جيتوڻيڪ انج حالت ۾ جٿي ليڪڪ اها اميد ڪئي آهي هڪ کليل يا بچاءُ ووسٿا جاءِ ، جوکا اهم ٿي ٿا سگهن. هي في ليل جاءِ سان اهو ضروري ناهي ته گهٽ جوکو وري آهي هڪ ”نندي“ يا ”وڏي“ جاءِ جي ڀيٽ ۾.
3 اها ڏيتي ليتي جنهن ۾ کريدي ۽ جام وڪلپ جو لکڻ گڏنڏيل ثورت ۾ آهي يا کريدي يا لکيل وڪلپ ، وڪري يا کريدي وانگر هيٺئون فائدا گڏجي نويشڪن لاءِ ڏار جوکو ڪڻي ايندا آهن. گڏيل ڏيتي ليتي جيئن

وڪلپ فهلاءُ، وڏي فيڪيداره ٿيندا آهن هلڪي وڪلپ جي ڪريڊٽ ۾ لڪڻ جي پيٺ ۾ . اهو به ڌيان رکڻ کپي ته جيئن نويش جي هر جاءِ وانگر، پيچدگي نه سمجهڻ به هڪ جوکو ٿيندو آهي. جڏهن اها سلاه نٿي ڏني وڃي ته ڪٿنيتي جو ميلاپ ٿي وڃي نه ڪجه اها سلاه جوڳي آهي ته نواش جي هر وڪلپ وانگر ان سان سلاگ ڪجي جنهن کي جريعو ۾ چاڻ هجي جوکي ۾ فل بابت ڳڏيل ڏيتي ليتي سانگي جدا جدا بازاري حالتون هيٺ.

3 بناتار تيڪنالوجي/ تڪڙ آربر انومارگن کي ٿيڪلانڳجي مارفت وپار

ڪا ڏار شرت خسوستيون، جوکي، جميواري، پار، بڪايا، بما وپار سان لاڳاپو رکندڙ جيڪا بناتار ٿيڪنولاجي/ تڪڙ آربر انومارگن يا ٻئي ڪا ٿيڪنولاجي مارفت وپار بابت چاڻ صرافتخاني دلال پاران گراهڪ کي چاڻائڻي کپي.

4 روائيتي

4.1 لفظ انشپوت جو مطلب گراهڪ، آسامي ۾ نويشڪ سوڌو صرافتخاني دلال جي له وچڙ ۾ اچي ان سوچ سان ته هو هٿ هنڊا ۾/ يا بما/ سنجات رابطا اسٽاڪ ايڪسچينج جي ووسٿا مارفت وپار ڪندا
4.2 لفظ صرافتخاني دلال جومطلب صرافتخاني دلال سوڌو دلال آهي جيڪو ان حالت ۾ آهي

آڻيو ويو آهي ايڪسچينج پاران جنهن وٽ SEBI پاران پنجڪريٽ آهي
جيڪو اه حالت ۾

انوچيد 6

مددي چٺو .. نويشڪن لاءِ ايڪسچيج ۾ وپپار سنگي ڪرڻ ۽ نه ڪرڻ جون حدايتون

SEBI

اوهان وپار ڪيو ان کان اڳ

1 ان جي پڪ ڪجو ته اوهان ڏي وٽ رڳوSEBI پاران پنجڪرت وچيو سنسٿا سان ئي ڪيو. اوهان سندن سي بي سرٽيفيڪيٽ پنجڪرڻ انڪ اسٿاڪ ايڪسچينج ويبسائيٽ www.sebi.gov.in WWW.exchange.com ۽ SEBI ويبسائيٽ ۾ شايع ڪيل فهرست ۾ ڏسي ٿا سگهو.

2 ان جي پڪ ڪجي ته اوهان ڪي وائي سي فارم پوري ريت ڀريو آهي ۽ واندي جايون کي رد ڪيو آهي.

3 اها پڪ ڪجي ته صرافتخاني دلال جا لازمي دستاويز پڙهيا آهن مثنل حق ۽ جميواريون، جوکو ڀڏرون ڪندڙ دستاويز، نيتي ۽ تريقعو دستاويز.

4 ان پڪ ڪجو ته اوهان صرافتخاني دلال سان مڃيل شرتون کي پڙهي سمجهي ۽ ان بعد شرتيون تي سهي ڪيون آهن (جيڪر ڪا هجي) اهو ڌيان رکجو اوهان ۽ صرافتخاني دلال ۾ مڃيل شرتيون اوهان جي رايه کان سواءِ نٿيون مٽجي نٿيون سگهجن.

5 هر نموني جي دلالي، ڪميشن، في ۽ ٻين اگهوتيون بابت پوري ڄاڻ وٺو جيڪا صرافتخاني دلال اوهان کان اوگهريندو ۽ لاڳاپو رکندڙ اسٿاڪ ايڪسچج / SEBI پاران ضرورتيون / حدايتون کي پڻ ڌيان ڏيو.

6 صرافتخاني دلال پاران مُفت ۾ ان سڀ دستاويز جي ڪاپيون هٿ ڪيو جنهن ۾ اوهان ساڻس ڪم ڪيو آهي

7 جيڪر اوهان صرافتخاني دلال کي پاور آف آٽرني ٿا ڏيڻ چاهيون، پنهنجي بينڪ توڙي ڊيمٽ خاتو مارفت ڏي وٽ ڪرڻ ساڳي ته مهرباني ڪري ان نسبت SEBI / ايڪسچينج جا دشا نرديش پڑهو

ڏيتي ليتي ۾ نياپو

8 صرافتخاني دلال اوهان کي اليڪٽرانڪ ڇٽا (اي سي اين) ڏئي ٿو سگهي جيڪر اوهان ان بابت خاص لکت ۾ گهر ڪيو . اوهان صرافتخاني دلال کي پنهنجي اي ميل سڄاڻپ ڏئيڻي آهي. اوها ن اي سي اين نه چوڊيو جيڪر اوهان ڪمپيوٽر سان واڪيف ناهيون

9 اوهان پنهنجو انٽرنيٽ ڳجهولفظ ڪنهن سان به نه ورڇيجو.

10 صرافتخاني دلال کي روڪ ۾ پئسا نه ڏجو

11 صرافتخاني دلال جي نالي هميشاه ايڪائنٽ پيئي چيڪ ئي ڏيو. ڪي به چيڪ نيئب دلال جي نالي زاهر نه ڪجو. ان جي پڪ ڪجو ته صرافتخاني دلال کي بما سانگي کرچ / جما راشي جا دستاويز سثوت اوهان وٽ موجود هجن جيئن ڪِ شروعات جي تاريخ ، اسڪرپٽ، ڳڻپ، ڪنهن بينڪ .. ڊيمٽ خاتي جي نالي راشي / بيما جما ڪيا ويا. ڪنهن بينڪ / ڊيمٽ خاتي کاان

12 اهو ياد رکو ته وپار چڪاسڻ جي سهوليت ايڪسچيج جي ويبسائيٽ ۾ موجود آهي جتي وپار جي وچوڙ جيڪي رابطي نوٽ ۾ ڏنل آهن سي چڪاسي سگهبا. جتي وپار جا وچوڙ رابطا نوٽ نٿا ملن ته لاڳاپي اسٽاڪ اسڪسچينج نويش هريوينس سيل سان رابطا ڪيو.

13 جيڪر اوهان پنهنجي خاتي کي هلائڻ جي خاص منظوري ڏني آهي، اوها جي راشي جو پڳٿان يا ويما جي سپردگي (جيئن ايئن مسئلو هجي) ايڪسچينجن مان رسيد هٿ اچڻ جي هڪ ڪامدار ڏنهن ۾ نه به ملي. ان لاءِ صرافتخانو دلال اوهان جو خاتو هيٺ چاڻايل سيرن هيٺ هلائيندو
ڪ) ايڙهي منظوري اوهان پاران تاريخريت هوندي، رڳو اوهان پاران سهي ڪيل هوندي ۽ ايڙهي شرت درج ڪيل هوندي جي اوهان ڪڏهن به رد نٿا ڪري سگهو.
ڪ) صرافتخاني دلال پاران راشي ۽ بيما جو نپٽارو مهني يا چوماسي ۾ اوهان جي چاه موجب ڪندو، خاتي جي نچپٽاري وقت صرافتخاني دلال اوهان کي هڪ خاتي جا وچوڙ موڪلندو جنهن ۾ گراهڪ خاتي جي راشي بابت سار هوندو ۽ هڪ سار بما جي رجيسٽر پاران هوندو جنهن ۾ راشي ۽ بما جون هر پهچ .. پهچ درشايل هونديون. اهي وچوڙ ان راشي ۽ بمي جي روڪ، شيئر جا وائدا ضاهر هوندا.
(جيڪر ايئن هجي ته)

ڳ) نپٽاري جي تاريخ ، صرافتخاني پنهنجي هٿن ۾ آهيضروري بما / راشي روڪ رکندو باڪي رهيل جميواريون ساڳي ۽ اها راشي پڻ روڪي ٿو سگهي جنهن جي ضرورت ايندڙ 5 وپاري ڏنهن ۾ ڊرائيويٽف مارجن بابت جنهن جو حساب ايڪسچينج پاران سلاه موجب هوندو. روڪ بازار ڏيتي ليتي سانڱي، صرافت دلال نپٽاري جي تاريخ پنهنجي هٿن ۾ اها سموري راشي روڪي ٿو سگهي جيڪا گراهڪ پاران باڪي هجي ٿي ۽ اها روڪ بازار ۾ ٻئي ڏنهن جي ڏنڌي سانڱي راشي / بما / مارجن نپٽاري جي ڏنهن جي پرمان ۾ روڪي ٿو سگهجي.

گھ) جيڪر اوهان کي خاتي جي وچوڙن يا نپٽاري بابت ڪو به تڪرار آهي ته لکت ۾ ست ڏنهن جي اندر صرافتخاني دلال جي نظرن ۾ پيسا يا بما ملڻ يا خاتي جي وچوڙن ملڻ (جيئن به حالت هجي) جي اندر آڻڻو آهي. تڪرار جي حالت ۾ لاڳاپو اسٽاڪ ايڪسچينج جي نويش رنج شاخا بنا دير ڪري سونپو.

14 جيڪر اوهان هلندڙ خاتي سانڱي سنپالیندڙ ڪين چونڊيو آهي ۽ جيڪر ايڪسچينج پاران موڪليل بڪاي جي رسيد جي ٻئي ڏنهن به بڪايا نه ملا ته مسئلي کي صرافتخاني دلال کي سونپرو. جيڪر ڪو تڪرار هجي ان کي پڪ ڪيو ته اڳوان هڪ ڏنهن يڪدم لکت ۾ لاڳاپو رکندڙ ايڪسچينج جي نويش رنج شاخا ۾ درج ڪيو.

15 وپار جي پڪمپڪي سوچاڳ / وچوڙن لاءِ مهرباني ڪري پنهنجو موبائيل نمبر ۽ اي ميل سرنامو صرافتخاني دلال سان پنجڪريت ڪيو جيئن اوهان جي ڏيتي ليتي سانڱي ايس ايم ايس .. اي ميل ضريع ڏنهن جي پڇاڙيءَ ۾ اسٽاڪ ايڪسچيج پاران احوال ملي .

وپاري ميمبرشپ جي رد ٿيڻ جي حالت ۾

16 جيڪر صرافتخاني دلال پنهنجي ميمبرشپ سمرپت ڪري ، ميمبرشپ مان ڪڍيو وڃي ايلان ڪيل ڪرجدار ٿئي. اسٽاڪ ايڪسچينج هڪ عام هاڪوضاري ڪري نواشڪن کان داوا آڇ ڪري ان ڏيتي ليتي نمبر جي وپاري سسٽم ۾ ٿيا هجن . ان جي پڪ ڪيو ته اوهان لاڳاپو رکندڙ جي اڳوان ندڏارت وقت جي اندر درخاوست دستاويز جي ساڻ جما ڪيو.

17 صرافتخاني جي دلال سان جما ڪيل پُنجي / مبي تي ادا ڪيل تهفوظ سان واڪيف ٿيو، خاص ڪري صرافتخاني دلال جي ڪرجدار ٿيڻ جي حالت ۾ سندس ٿاٽ پلٽ يا دوالو ٿي وڃڻ جي هالت ۾ ۽ ان هد تائين اوهان پنهنجي راشي / يا بما اوڳاري سگهندا . اهو لاڳاپو رکندڙ استاڪ ايڪسچينج جي نائب وڌي ۽

ڪاعدي تي دارودار رکندو جتي اهو وپار ٿيو هو ۽ وقت بي وقت لاڳو ٿيندڙ نويش تهفوظ راشي جي تريعڪي تي.
تڪرار / ڏانهيون
18 اهو ڌيان ڏجو ته اماني ڪارواهي، ٻنڊ سنهتا صرافتخاني دلال جي وروڌ ۽ نواشڪ جو صرافتخاني دلال بابت ڏانهن لاڳاپو اسٽاڪ ايسچينج جي ويبسائيٽ ۾ موجود آهن. 19 جيڪر اوهان جا مسئلا / اوڪايون / رنج جو نپٽارو صرافتخاني دلال يا نائب دلال پاران نه پيو ٿئي تهج اوهان جي لاڳاپو رکندر استاڪ اڪسچيج سان ڪڻو. جيڪر اوهان پنهنجي مسئلي جي نپٽاري سانب خوش ناهيون ته مسئلي کي وڌائي سي بي ڏانهن ڪڻي ٿا سگهو. 20 اوهان ڌيان کرو ته هر صرافتخانو دلال / نيائب دلال سي بي پاراب آديش هيٺ آهي ته هو هڪ خاص اي ميل سجاٽپ رنج نپٽاري وپاڳ / رضامندي افسر لاءِ رکن خاص ڪري ڏانهن کي پنجڪريت ڪرڻ لاءِ.